

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisorile nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 9500. Pres. 1916.

Vasilie

din mila lui Dumnezeu dreptcredincios Arhiepiscop al Transilvaniei și Mitropolit al Românilor gr.-ort. din Ungaria și Transilvania.

Iubitului cler și popor din arhidieceza Transilvaniei: Dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Cristos, iar dela Noi arhierescă binecuvântare!

După ce atotputernicul Dumnezeu a chemat din viață pe Înalt Preasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan Meșianu, congresul național al bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, convocat la Sibiu pe ziua de 23 Iulie (5 August) a. c. Ne-a ales pe noi, după normele statutului organic, de Arhiepiscop și Mitropolit al Românilor gr. ort. din Ungaria și Transilvania, iar Maiestatea Sa cesară și apostolică regească, gloriosul nostru domnitor Francisc Iosif I., cu prealalta rezoluțiune din 10 Septemvrie nou a. c. s'a îndurat preagrațios a întări această alegere.

Facem dar cunoscut iubitului cler și popor al arhidiecezei noastre transilvane, că în ziua de astăzi 16/29 Octomvrie a. c. fiind consacrat întru Arhieru, conform sfintelor canoane, de către Preasfințitul Episcopi sufragani ai Mitropoliei noastre: Ioan I. Papp, Episcopul Aradului și Dr. Miron E. Cristea, Episcopul Caransebeșului, în biserica noastră ortodoxă română din Oradea-mare, am fost introdus solemn în scaunul mitropolitan de către Prea Venerabilul Consistor mitropolitan, conform dispozițiilor statutului organic și cu aceasta Noi ca Arhiepiscop și Mitropolit am intrat în funcțiune pentru a îndeplini misiunea, ce prevedința dumnezească prin votul clerului și al poporului Ni-a încredințat-o.

Conștient de marea datorie și răspundere ce avem în fața lui Dumnezeu pentru mântuirea turmei cuvântătoare, încredințată păstoririi noastre, mai ales în aceste zile de grea încercare pentru neamuri și popoare, cuvântul Nostru cel dintâi ce vi-l adresează de aici, dela marginea Mitropoliei, iubit cler și popor, este asigurarea și hotărârea noastră firmă, de a cârmui biserica pe baza instituțiilor canonice și în special pe baza statutului nostru organic, urmând totdeauna ca scop, folosul sufleteș al credincioșilor și în general prosperitatea sfintei noastre biserici ortodoxe.

Drept aceea, iubiții Noștri fi în Domnul, una să gândiți, o dragoste să aveți, o inimă și un suflet să fiți, (Fapt. Ap. 4:32) pe toți cinstiți, frăția iubiți, de Dumnezeu vă temeți, pe Regele cinstiți. (1. Petru 2:17.) Siliți-vă a

dovedi mai mult cu faptele, decât cu vorbele, împlinirea datorii voastre către sfânta noastră biserică și către stat, arătând că sunteți urmași vrednici ai strămoșilor noștri, cari au dat totdeauna dovezi strălucite despre iubirea lor către biserică și patrie, apărându-le cu viața lor.

Urmați dar porunca sfintei maice biserici, rugându-vă neînțecat: *ca Domnul Dumnezeu să încununeze, să umbrească capul Maiestății Sale, Împăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I. în ziua războiului, să-i întărească brațul, să-i înalțe dreapta, să-i susțină stăpânirea, să-i supună pe toate neamurile, cari s'au ridicat cu războiu asupra noastră, să-i dăruiască adâncă și statornică pace, să grăiască Domnul în inima lui cele bune pentru biserica sa și pentru poporul său, pentru că în liniștea lui să petrecem o viață lină și fără gâlceavă, întru toată bună creștinătatea și curăția.*

Dându-vă binecuvântarea Noastră arhipăstorească, în legătura dragostei și a ordinii canonice, Vă rugăm să ne cuprindeți în sfintele voastre rugăciuni.

Oradea-mare—Nagyvárad, la 16/29 Octomvrie 1916.

Vasilie,
Arhiepiscop și Mitropolit.

Nr. 345. Mitr. 1916.

Gramată.

Preasfințitul Sinod Episcopesc

al provinciei mitropolitane ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, din mila lui Dumnezeu și voința clerului și a poporului cea mai înaltă autoritate duhovnicească din biserica mitropoliei, și care astăzi constă din Preasfinții Lor, Episcopii Ioan al Aradului și Miron al Caransebeșului:

Facem cunoscut tuturor căroră se cuvine, că după ce Cristos adevăratul Dumnezeu, cela ce în chipul limbilor de foc trimițând din cer pe preasfântul Duh peste sfinții săi învățați și apostoli, a așezat în sfânta sa biserică trepte și vrednicii superiori, alegând aceleași sfinte biserici apostoli, episcopi și păstori, dela cari îndreptătorii bisericii lui Dumnezeu și păstorii turmei lui Cristos prin punerea mânilor se făcură vrednici unii dela alții a fi părtași acelorași daruri și daruiri, și după ce prin încetarea din viață a fericitului Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, Arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei a rămas fără păstor și scaunul de mitropolit vacant, iară Venerabilul nostru Consistor mitropolitan, în temeiul dreptului și îndatoririi ce i-o dă legea fundamentală a bisericii noastre în §§. 156—157 din «Statutul Organic», a făcut toate pregătirile de lipsă și prescrise pentru alegerea unui nou Arhiepiscop și Mitropolit;

Noi, mai jos însemnații episcopi, având în vedere votul reprezentanților clerului și ai poporului din mitropolie, pronunțat în Congresul național-bisericesc electoral la 24 Iulie 1916, și luând în considerare cercetarea canonică făcută de Preasfințitul Sinod arhieresc încă la 11 Iunie 1902, am aflat, că alesul aceluiași cler și popor, iubitul de Dumnezeu arhimandrit Vasilie Mangra, vicar episcopesc și președinte al Consistorului ortodox român din Oradea-mare, care s'a distins și până acum prin tăria lui în credința ortodoxă și în legea sfintei noastre biserici răsăritene și prin activitatea lui în slujbele sale de până acum, fiind noi încredințați și despre neclătita lui credință și supunere către Maiestatea Sa ces. și reg. Francisc Iosif I, către Prealalta Casă domnitoare, precum și către legile patriei, este calificat pentru promovare la demnitatea de arhieru;

Astfel, după ce alegerea lui de Arhiepiscop și Mitropolit fu preagrațios întărită de Maiestatea Sa ces. și reg. cu prealalta rezoluțiune de datul, Viena, 10 Septemvrie n. 1916, Noi pe același iubitor de Dumnezeu Arhimandrit Vasilie Mangra, prin puterea dată Nouă dela Dumnezeu pe calea sfinților săi apostoli și ucenici, chemând darul Preasfântului Duh, l'am hirotonit în ziua de astăzi în biserica centrală ortodoxă română din Oradea-mare (Nagyvárad) de arhieru, și prin această gramată îl instituiem de Arhiepiscop al Arhidiecezei ortodoxe române din Transilvania, cu toate satele și orașele ce se țin acum, sau se vor ține în viitor de această eparhie, și de Mitropolit al Românilor drept credincioși din Ungaria și Transilvania, primind dela dânsul mărturisirea credinței și făgăduințele date în scris și cu cuvântul în fața bisericii și nădăduind, că acelea toate le va ține și va observa, după ordinea canonică, cuvenita ascultare față de Preasfințitul Sinod Episcopesc.

Despre toate acestea dar emitem și îi dăm la mâna numitului Arhiepiscop și Mitropolit Vasilie Mangra această gramată, ca document despre aceea, că dânsul este investit cu demnitatea arhierescă și cu jurisdicțiunea de Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și de Mitropolit al tuturor Românilor din Ungaria și Transilvania, având darul și puterea de a pune, după prescripțiile sfintei noastre biserici răsăritene, cetitori, cântăreți, ipodiaconi, diaconi, preoți și protopopi la bisericile din Arhidieceza Transilvaniei, eventual egumeni și arhimandriți la mănăstirile acestei eparhii, după rândul ierarhic din provincia noastră mitropolitană, și a face în eparhia sa toate cele ce lui ca arhipăstor se cuvin spre edificarea duhovnicească a turmei sale. Totodată recomandăm tuturor celor din cinul preoțesc și călugăresc și întregului popor din Arhidieceza Transilvaniei, precum și din întreaga mitropolie, ca pe același numit Arhiepiscop și Mitropolit de atare să-l cunoască și

respecteze, iar în deosebi cei din Arhidieceza Transilvaniei să i se plece cu toată voia, să-i arete în toate supunere și ascultare, ca fii sufletești, privindu-l și cinstindu-l ca pe Arhiepiscopul, învățătorul și păstorul lor, care este următor sfinților apostoli ai lui Isus Cristos mântuitorul nostru, căruia i se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, întru toți vecii.

S'a dat din ședința Preasfințitului Sinod episcopesc al bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, ținută în Oradea mare (Nagyvárad), la 16/29 Octomvrie 1916.

Ioan I. Papp m. p., Dr. E. Miron Cristea m. p.,
episcopul Aradului. episcopul Caransebeșului.

Dela curte. Maiestatea Sa, Împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I, care se bucură de o deplină sănătate, a primit Luni în lungă audiență pe Arhiducele Carol, moștenitorul nostru de tron, apoi pe principele Wilhelm de Hohenzollern, fratele regelui Ferdinand al României.

La adresa preoților gr.-or. români

ca directori locali de școală, precum și a învățătorilor școalelor confesionale gr. or. române din arhidieceza.

Constatat fiind prin bărbați de specialitate, că din frunzele de plop bogate în materii unsoase pe cale chimică se poate câștiga unsoare pentru piei, în deosebi fiind constatat, că frunzele de plop, culese în stare verde, au un conținut de 9% unsoare în stare rudimentară, care se poate folosi: Comanda superioară a intendanței din Sibiu sub numărul 309 ne reacearcă a se întreprinde o acțiune și din partea organelor noastre bisericești din parohii și cu deosebire din partea învățătorilor noștri confesionali, cu ajutorul copiilor de școală, pentru adunarea frunzelor de plop spre scopul mai sus indicat al estragerii de unsoare atât de trebuincioasă în administrațiunea armatei.

Fiind o datorință patriotică, în împrejurările grele de astăzi, a contribui fiecare cetățean la trebuințele armatei, recomandăm preoților și învățătorilor noștri a pune în lucrare această acțiune cu ajutorul copiilor de școală, adunând cât mai multă frunză de plop, care să se predea oficiului comunal și despre care oficiul comunal până la 10 Decemvrie a. c. va înștiința Intendanta militară, despărțământul de cvartire, numărul 16. Feldpost 411.

Administrația armatei este gata a plăti comunelor politice de fiecare maje metrică de frunze câte 8 cor.

Sibiu, 12 Noemvrie 1916.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
Arhimandrit, vicar arhiepiscopesc.

Din Oradea-mare.

— Corespondență. —

— 10 Noemvrie n.

Răsboiul mondial între altele a adus cu sine, ca sediul arhiepiscopiei noastre transilvane și al mitropoliei Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania să fie mutat în Oradea-mare și deocamdată nu sunt perspective pentru venirea Escelenței Sale, I. P. Sf. D. Arhiepiscop și Mitropolit *Vasilie Mangra* la Sibiu. Consistorul mitropolitan, arhiepiscopesc și fundațiunea Gozdu, își vor continua activitatea în Oradea, până când va fi posibilă reîntoarcerea la Sibiu.

Activitatea aceasta e de mare interes pentru biserica și poporul nostru, care acum a primit pe conducătorul său probat și destoinic, în persoana noului mitropolit. Escelența Sa conduce deja ședințele Consistorului arhiepiscopesc, iar I. P. C. Sa, Dl. *Dr. Eusebiu R. Roșca*, prevede interimal și la caz de trebuință agendele vicarului arhiepiscopesc. Ilustritatea sa Dl. vicar arhiepiscopesc *Dr. Ilarion Pușcariu* conduce apoi din Sibiu afacerile, pentru a căror rezolvire a rămas acasă și am avut ocazie acum patru săptămâni să mă conving direct despre îngrâșirea părintească, ce o manifestează el. Și în Sibiu față de tot ce interesează biserica.

Sunt sigur, că clerul și poporul arhiepiscopiei noastre așteaptă cu mare dor și nerăbdare sosirea noului cap bisericesc la Sibiu, precum era așteptat în anul 1848 și episcopul Șaguna. Au trecut de atunci mulți ani și istoria își țese firul de așa, că biserica noastră acum de nou își așteaptă pe mirele ei, hirotonit și instalat departe de Sibiu.

Șaguna se hirotonește la 17/30 Aprilie 1848 în Carloviț, ține în limba sârbească vorbirea de instalare și e așteptat cu dor de cei de acasă. Escelența Sa, noul nostru mitropolit se hirotonește în Oradea-mare și e deosebit de așteptat cu dor de turma sa credincioasă. Însă cu dorul acesta al fiilor din arhiepiscopie stă în față dușia cu care se desparte de fostul vicar al Orăzii-mari clerul și poporul din vicariatul numit.

Joi în 9 Noemvrie n. Consistorul gr.-or. român din Oradea-mare a ținut ședință plenară, pentru alegerea unui președinte interimal, care se conducă agendele prezidiale până la întregirea scunului de vicar-episcopesc. Ținându-se cont de faptul, că asesorul consistorial *Gheorghe Tulbure* e și referent, agendele prezidiale au fost încredințate harnicului și abilului protopop *Andrei Horváth*, asesor consistorial.

În ședința aceasta membrii Consistorului plenar se despart între momente foarte înduioșătoare de fostul lor vicar, prin următoarele cuvinte pătrunzătoare ale protopresbiterului-asesor *Andrei Horváth*:

«Escelența Voastră,

Înalt Preasfințite D-le Mitropolit!

Membrii consistorului eparhial din Oradea-mare ne-am adunat, să ne luăm adio dela I. P. Sf. Voastră, din prilejul ședinței plenare. Acest moment pe de o parte ne înduioșază, perzând dela conducerea imediată a acestui Consistor pe iubitul nostru președinte, cu care totdeauna ne-am aflat bine; pe de altă parte ne umple de bucurie, căci persoana iubită a I. P. S. Voastre, din încrederea clerului și a poporului ort. rom. din patrie, și din grația lui Dumnezeu și a preagloriosului nostru Rege apostolic, a fost ridicată la — de noi toți — cinstitul scaun arhiepiscopesc și mitropolitan, dându-vă astfel un teren mai vast de lucrare, dându-vă posibilitatea de a lucra — ca până acum — cu cinst, devotament, pentru desăvârșirea afacerilor ce ne stau înainte.

Induioșarea noastră însă este cu atât mai potențată, cu cât I. P. S. Voastră sunteți din țara noastră mai restrâns, din țara Bihorului, și așa toată activitatea de până acum a I. P. S. Voastre a fost desfășurată aici, — în mijlocul nostru, trecând însămnătatea, cumințenia activității, departe peste hotarul diecezei noastre, încât în urma acestei împrejurări nu numa că v-ați câștigat dragostea, alipirea, admirabilitatea noastră, ci v-ați câștigat un renume bun înaintea obștei, renume de care puțini muritori pot avea parte în viață.

Vă știm, vă cunoaștem, I. P. Sfințite, noi toți, cei mai în vârstă, din fapte, iar noi cei din vârsta bărbăției, din junețea noastră, căci doară ne-ați fost dascăl, dascăl în senzul cel mai ideal. Ne-ați învățat nu numai cartea poezică, dar mai presus de toate, ne-ați învățat a fi cu toată tăria dragostei în serviciul bisericii, ne-ați învățat a ne iubi legea și limba, ne-ați învățat a ne iubi patria și pe concetățeni noștri, ne-ați învățat să știm — după cuvintele poetului — că în lumea mare, afară de acest loc, altă patrie n'avem, ne-ați convins, că glorioasa casă Habsburgică

este cu bunăvoință față de noi, Români din patria noastră, ne-ați dat dovezi eclatante, că și înaltul guvern are toată simpatia față de poporul și biserica noastră.

Dar până-ți ajuns la acest punct binecuvântat de Dumnezeu și oameni, ai făcut un studiu aprofundat, împreună cu câte șicane și dureri. Perseverența însă, tăria caracterului I. P. S. Voastre, ce luminează ca o stea strălucitoare tuturor, ne-a învățat și ne-a dovedit, că I. P. S. Voastră zi de zi ai avut durerea neamului și bisericii. Acest caracter, această tărie sufletească, această iubire o admirăm și cu liniște spunem: Dumnezeu ne-a dat acest bărbat, care va crea o epocă în istoria bisericii noastre.

Și acum, când ne luăm adio, nu însă adio de vecinicie, ci un adio relativ, căci vă vom vedea — cu ajutorul preabunului Dumnezeu — în fruntea Mitropoliei, — primiți I. P. Sfințite mulțumirile noastre de fii, pentru toate câte ne-ați făcut nouă; îndeosebi vă mulțumim pentru curentul puternic în scopul reînființării vechei noastre episcopii, rugându-vă, ca și din nou pozițiune să lucrați pentru înfăptuirea acestui ideal al părinților și moșilor noștri, vă mulțumim pentru bunăvoință, dragostea de părinte de care ne-ați împărțășit, și vă asigurăm, că zilele petrecute împreună le vom ținea în scumpă amintire. Vom cugeta totdeauna cu dragoste la înalta persoană a Es. Voastre. Totodată vă cerem scuze pentru eventualele greșeli ce le vom fi făcut față de I. P. S. Voastră, — asigurându-vă de stima și respectul veniut.

Iar pe Dumnezeu părinților noștri, care pururea veghia prin lucrarea Duhului sfânt în biserica noastră sfântă, îl rugăm, ca în noua demnitate de Arhiep. și Mitropolit, să vă țină — în deplină putere sufletească și trupească — încă mulți ani fericiți!

Să trăiți I. P. Sfințite!

Iată de ce iubire a fost încunjurat actualul nostru mitropolit în vicariatul Orăzii-mari. Cu tot cugetul bun și curat și cu inima liniștită să aștepte deci credincioșii noștri de acasă pe noul arhipăstor, căci despărțindu-se de turma sa de până acum cu greu, se apropie cu dragoste de credincioșii din arhiepiscopie. În Oradea lasă oameni harnici, în persoanele d-lor *Andrei Horváth*, *Gheorghe Tulbure*, *Dr. Nicolae Regman* și alții, cari s'au ostenit mult și la actul hirotonirii și instalării.

În răspunsul său la vorbirea de despărțire Escelența Sa a asigurat pe membrii consistorului orădan, că va lucra la reînființarea episcopiei din Oradea și munca ce o va desvolta ca arhiepiscop-mitropolit, o va îndeplini și spre binele credincioșilor din vicariatul Orăzii-mari.

Gherasim.

Vorbirea cancelarului german.

— Vina războiului și liga păcii. —

Când a vorbit lordul Grey ministrul englez de externe, despre necesitatea înființării unei ligi a păcii după război, a căutat să pună de nou asupra Germaniei vina pentru izbucnirea războiului mondial, făcându-o pe ea responsabilă pentru toate pierderile și pentru toate urmările. Atât la acuza aceasta neîntemeiată, care seamănă mult cu povestea despre lup și despre miel, cât și la ideea lansată cu privire la înființarea unei ligi internaționale de pace, a răspuns cancelarul german *Bethmann-Hollweg* într-o vorbire mai lungă, rostită în fața comisiei principale a parlamentului german. A arătat de nou cu acte convingătoare și cu înțirirea de fapte, că Germaniei războiul i a fost impus, că Germania poartă război de apărare a intereselor ei, nu de cucerire, ori de vătămare a intereselor altora, iar după cuceriri umblă antanta. S'a ocupat apoi și cu liga păcii din viitor, spunând, că Germania nu e streină de astfel de ligă, deși mult nu se poate aștepta dela ea.

Vorbirea a făcut mare senzație pentru fondul ei pacific și în părțile ei mai esențiale se spun următoarele:

Pe când aici, la noi, se discută mereu chestia continuării și a îsprăvirei războiului, dușmanii noștri se ocupă numai cu continuarea războiului. Deunăzi la un banchet al presei streine, în Londra, Sir Grey a spus, că trebuie să ne ocupăm cât mai mult cu originea războiului, căci numai aceasta va condiționa pacea. Dacă e adevărat, că Germania a fost silită să poarte războiul, atunci este foarte logic, ca Germania să ceară garanții contra unui atac viitor.

Aceasta este o mărturisire importantă din partea ministrului de externe englez. Dar el întoarce îndată lucrurile și spune, că Germania a fost aceea, care a provocat războiul în Europa! De aceea mă văd silit să risipesc iarăși norii ce învăluie începutul războiului.

Sir Grey falsifică faptele spunând, că mobilizarea rusă a avut loc numai după ce ambasadorul rus din Berlin a telegrafat la Petersburg, că Germania a mobilizat. Faptul este, că ambasadorul rus a trimis această telegramă numai pe temeiul unei știri false, publicată de o ediție specială a ziarului „Berliner Lokalanzeiger”, care ediția a fost îndată confiscată. Ambasadorul rus, primind apoi lămuririle necesare dela secretarul de externe german, von Jagow, a telegrafat din nou la Petersburg, că ceea ce a comunicat în prima telegramă nu e adevărat.

Vă să ziceți, numiți Sir Grey interoretază astfel lucrurile. Adevărul e, că Rusia n'a mobilizat după ce a mobilizat Germania. În privința aceasta avem chiar mărturisirea proprie a țarului, care la 31 Iulie, orele 2 după amiez, după ce a ordonat mobilizarea tuturor forțelor armatelor rusești, a telegrafat împăratului Wilhelm la ultimul apel de pace al acestuia următoarele:

— „Este cu neputință din punct de vedere tehnic să întreprindem pregătirile noastre militare, cari au devenit necesare prin mobilizarea Austro-Ungariei”.

Nici un cuvânt deci nu spune țarul despre o mobilizare germană. Iar cât privește mobilizarea Austro-Ungariei, nici aceasta nu poate fi motiv pentru mobilizarea generală rusă, căci în momentul când în Rusia s'a făcut mobilizarea generală, Austro-Ungaria a pus pe picior de război numai opt corouri de armată, cari serveau pentru conflictul cu Serbia. Rusia a răspuns totuși la 29 Iulie cu mobilizarea de 13 corpuri de armată. Dela 29 Iulie Austro-Ungaria n'a mai întreprins nici o altă măsură militară, care să fi provocat Rusia, ea să ordoneze mobilizarea generală, egală cu declarația de război.

Să nu uităm, că încă în 1912 guvernul rus într-o ordinațiune generală a declarat textual, că ordinul de mobilizare înseamnă și declarația de război contra Germaniei. Așa dar încă în 1912 se vorbea în Rusia de un război contra Germaniei. Și vine acum Sir Grey și pune toată vina pe Germania, când fapt e, că Germania a făcut toate eforturile pentru a salva pacea. Chiar Sir Grey știe exact, că am făcut în 29 Iulie o propunere de mijlocire în interesul menținerii păcii și am telegrafat următoarele la Viena:

„Dacă guvernul austro-angar va refuza orice mijlocire, atunci ne vom afla în fața unui război, în care Anglia va fi contra noastră și după toate probabilitățile Italia și România nu vor merge cu noi, așa, că noi și Austro-Ungaria vom avea în contra noastră 3 mari puteri. Asupra Germaniei va cădea partea leului în război, în urma dușmăniei Angliei. Prestigiul politic al Austro-Ungariei, onoarea armatei sale, precum și pretenziunile ei juste față de Serbia, ar putea fi garantate suficient și prin ocuparea Belgradului, sau a altor localități. De aceea propunem în mod stăruitor esb netului vienez, să accepte propunerea pentru condițiile oferite. Răspunderea pentru urmările ce s'ar produce în cazul contrar, ar fi foarte grele pentru Austro-Ungaria și Germania”.

După această propunere, Austro-Ungaria a și cedat și ne-a aprobat dar cu rezerva, ca să-și poată continua deocamdată acțiunea militară contra Sârbiei și ca guvernul englez să înduplece guvernul rusesc să oprească mobilizarea rusă. Dar în locul unui asemenea pas, guvernul englez a asigurat la Petersburg, că poate conta la sigur la un sprijin de arme anglo-franceze.

Vina pentru izbucnirea războiului cade deci asupra antantei, și în special asupra Angliei.

Cancelarul s'a ocupat apoi cu declarațiile lui Grey referitoare la liga păcii.

„Sigur este, — a spus cancelarul, — că după acest război, când omenirea își va da seamă de pustiirile grozave făcute lumii în sânge și avere, se va întreprinde tot ce e omenesc posibil, ca să se împedecă cu orice pret repetarea unui catastrofe atât de cumolite. Germania va încerca tot ce se va putea, pentru a găsi o soluțiune practică și va avea în vedere, ca după război să urmeze liberă dezvoltare a tuturor națiunilor, mici sau mari pe apă sau pe uscat. Dar Sir Grey își închipie o astfel de pace, care să fie tăiată pe calapodul poftelor speciale engleze. Precum în timp de război neutralii trebuiau să se supună absolutismului englez pe mare, după războiul actual d-l Grey ar vrea, ca neutralii să nu fie altceva, decât garanți, cari strângi la o altă să anere nouă „înduire engleză a lumii, în care rânduie să fie satisfăcute și intențiile de anexare ale statelor antantei: Rusia să aibă Constantinopolul, Bosforul și malul apusean al Dardanelor, celelalte state ale antantei să aibă Asiamică împărțită. La aceste intenții de anexare a dușmanilor noștri se mai adaugă și Alsacia-Lorena, care să revie francezilor, pe când noi, când am discutat despre țelurile noastre de război, n'am ardat nici odată, că avem intenția să anexăm Bel-

gia. Astfel de politică violentă nu poate forma bazele unei alianțe de pace internaționale cu efect. Prima condiție a unor raporturi internaționale, pe calea tribunalului de arbitru este, ca să nu se mai formeze alianțe cu caracter agresiv. Germania este dispusă în orice moment să se alătore la această alianță a popoarelor, care să țină în frâu pe turburătorii de pace. Azi poporul german duce război de apărare pentru siguranța existenței sale naționale și pentru libera sa dezvoltare. Alceva n'am urmărit nici odată. Față de îndărătnicia voinței dușmane de a continua războiul, adunând din toată lumea noi forțe militare și materiale, puterea noastră de rezistență s'a oțelit tot mai mult. Și forțele Angliei au o limită și e lucru sigur, că toate eforturile ei se vor prăbuși în fața voinței noastre. Voința aceasta este neștrămutată și invincibilă. Avem nădejdea, că dușmanii noștri vor ajunge la această convingere, vor trebui să ajungă. Așteptăm să vie acest timp”.

Armata polonă.

Iniințarea regatului independent polon și-a luat începutul, cu lansarea ideii, de a se înființa o armată polonă, din cei harnici de arme de acasă, care armată să lupte apoi alătura cu trupele puterilor centrale în contra Rusilor și pentru înfrângerea finală a acestora. Cei doi guvernatori militari din Polonia rusască, cu reședința în Lublin și în Varșovia, au adresat în privința aceasta poporațiunii de sub stăpânirea lor următoarea

Proclamațiune:

Cătră locuitorii guvernamentelor generale din Lublin și Varșovia!

Suveranii puterilor asociate, Austro-Ungaria și Germania, v'au adus la cunoștința hotărârea lor de a construi din țările poloneze eliberate de sub stăpânirea silnică rusească un nou regat independent polonez. Dorința voastră cea mai ferbinte, cultivată zadarnic mai mult de un secol, se împlinește prin aceasta. Seriositatea și primejdia acestei epoci grele de război și grija de armata noastră, ce stă în fața dușmanului, ne silesc de a ținea deocamdată încă în mâinile noastre administrația statului nostru nou. Voim însă bucuros să-i dăm deja de acum, cu ajutorul nostru, cu încetul, instituțiile de stat, cari să-i garanteze întemeierea solidă, dezvoltarea și siguranța. Sub acest raport stă la locul întâi: *armata poloneză*.

Războiul cu Rusia încă nu este terminat. Este dorința voastră de a lua parte la acest război. Pașiți deci de bună voie pe partea noastră la victoria asupra opresorilor voștri!

Eroic și cu înalte distincții au luptat frații voștri din legiunea poloneză alătura cu noi. Faceți și voi tot așa cu corpurile voastre de trupe, cari odată unite cu acele, au să formeze armata poloneză, care va da statului vostru un sprijin puternic, garantându-i siguranța, înlăuntru și afară. Sub corolile și steagurile atât de mult iubite ale patriei voastre să vă apărați patria!

Cunoaștem curajul vostru și iubirea voastră ferbinte de patrie și vă chemăm la luptă pe partea noastră. Adunați bărbății voștri capabili de arme, după exemplul vitezei legiuni poloneze, și puneți deocamdată în lucrare comună cu armata germană și cea asociată austro-ungară temelia unei armate poloneze, prin care în tradiția glorioasă a istoriei războaielor noastre să devină iarăși viie credința în vitejia fraților voștri.

Guvernatorul general german imperial:

Beseler m. p.

Guvernatorul general imp. și reg. a.-ung:

Kuk m. p.

După doi ani de război.

De Iosif Trifa, preot.

«Tras'am dela poporul acesta pacea mea, mila, bunătaea mea».

Ieremia 16, 6.

Aceste cuvinte le-a zis Domnul poporului jidovesc, prin prorocul Ieremia. Aceste vorbe ne apasă, ne muștră și pe noi, de doi ani încoace. Căci de doi ani a tras Dumnezeu dela noi pacea sa, bunătaea sa, și a slobozit peste noi război cumplit și sânger. Iată doi ani împliniți, de când «Iehova se judecă cu popoarele sale». Iată doi ani, de când trăim cel mai mare, cel mai cumplit, cel mai sânger război, din câte au fost cândva în această lume.

Acum, când am ajuns și stăm în pragul anului al treilea de război va fi bine

Articolul ni-s'a fost trimis în luna August, dar din motivele cunoscute a rămas nepublicat până acum. — Redacțiunea.

să ne oprim puțin în loc, să cercăm, să ne gândim, ce este războiul, ce vrea el cu oamenii, cu lumea peste care a venit?

Răsboaie au fost în toate timpurile, la toate popoarele. Răsboaiele se fac în cel dintâi loc pentru a se apăra țările, națiunile, împotriva altor țări și neamuri. Noi toți căm trăim în această țară, formăm o familie. Capul nostru este Regele. Aici, în această țară, în această patrie, avem ceva ce ne leagă, ce iubim: avem casa noastră, vatra, moșia, liniștea noastră. În această țară noi toți, ca și fiii din o familie, avem anumite drepturi, de cari ne bucurăm deopotrivă. Dar avem și anumite datorii față de patria noastră mamă. Datoriția cea mai mare și sfântă este, să ne apărăm, când cineva s'ar ridica să ne tulbure viața, liniștea noastră și a patriei noastre.

Așa și în acest război, ca niște fii credincioși ai patriei și supuși ai capului nostru încoronat, am sărit pentru apărarea moșiei, patriei, tronului, împotriva dușmanilor.

Chemarea cea dintâi a războiului, este dară a ne apăra pământul, familia, patria și tronul.

Dar pe lângă aceasta războiul mai are o chemare mare și sfântă. Și anume războiul vine dela Dumnezeu, ca o aspră pedeapsă pentru păcatele noastre, precum și ca o chemare spre îndreptarea morală a popoarelor, a lumii. În vechiul testament mereu putem ceti, cum Dumnezeu vrea să aducă pe Israel, poporul său, la calea cea bună. Și ca să-l aducă la calea cea bună, Dumnezeu trimite mai întâi tot felul de arătări, semne, plăgi, boale. Când după toate acestea poporul nu se îndreaptă, Dumnezeu trimite război plin de sânge și dureri, ca astfel, prin și mai rele necazuri, să aducă la calea cea adevărată pe poporul său.

Toți prorocii din vechiul testament vestesc în acest înțeles răsboaiele. «Ascultă pământule, — zice Domnul prin Ieremia, — iată eu aduc peste poporul acesta rele, pentru că n'a ascultat de cuvintele mele și legea mea a lăpădat-o». (Ieremia 6, 19). «Pentru aceea va plânge tot pământul». (Osia 4, 3). «Saraci vor fi cei ce locuiesc pe pământ și vor rămănea oameni pușini». (Isaia 24, 6). «Cetăți pustii și case părăsite». (Isaia 24, 12). «Pentru ce ne-ai făcut nouă, Iehova, Dumnezeu nostru, toate acestea?» (Ieremia 5). «Fărădelegile voastre au adus acestea și păcatele voastre au depărtat bunătatea mea», răspunde Domnul. (Ieremia 5, 25).

Așa și războiul acesta este trimis dela Dumnezeu, ca o aspră mustrare pentru păcatele noastre, precum și pentru îndreptarea noastră. Da, pentru păcatele noastre este trimis, pentru că prea uitaserăm de Dumnezeu și de poruncile lui, prea ne încredeam în noi înșine, în averi, în bani, prea mult umblam și sl. jam plăcerilor trecătoare și stricacioase, și de cele sufletești uitat-am. Prea mult răcise între noi cea dragoste, prin care ne făcuse Cristos frați între olaltă, iară noi nu ne puteam vedea de ură și pismă unii pe alții.

Atăta de mult otrăvise păcatul viața, traiul tuturor popoarelor, așa de repede alerga lumea spre decădere, încât trebuia să vină ceva supraomnesc, ca să poată opri lumea în alergarea ei spre rău.

De aceea, când paharul răutăților s'a umplut, acum sunt doi ani, fără de veste «ca focul», «ca viorul» (Isaia 66, 15) ca o furtună năpraznică veni mânia Domnului peste noi.

Prin tunet îngrozitor, prin ropot de arme și lupte striga Domnul popoarelor: întoarceți-vă, îndreptați-vă!

Răsboiul caută dară îndreptarea, întoarcerea omului. Răsboiul aduce suferințe, dureri, lacrimi, fel de fel de întristări și lipsuri, pentru că suferind noi, să ne aducem aminte de Dumnezeu și vărsăm lacrimi pentru păcatele cu cari l-am mâniat, la El să ne întoarcem, mai buni, mai curați să ne facem.

Da, războiul cu ale lui suferințe, dureri, lipsuri, voește să ne facă mai buni, mai curați de păcate, mai aproape unii de alții mai îngăduitori, mai mihoși, mai adevărați fii ai lui Dumnezeu și frați între olaltă. Precum în foc se lămurește aurul, așa și nouă ne este dat acum focul necazurilor, suferințelor, ca să ne curățim de rugina păcatelor, făcându-ne mai curați, mai buni, mai adevărați creștini.

Am zis, că războiul așteaptă întoarcerea, îndreptarea noastră. Acum după doi ani împliniți de război va fi bine dară să ne oprim puțin în loc, să cercăm, să ispitim, oare făcut-am noi ceace așteaptă războiul dela noi? Oare făcutu-ne-am mai buni, mai iubitori unii față de alții, mai mihoși, mai adevărați fii ai lui Dumnezeu și frați între olaltă? Acum după doi ani de război, oare schimbatu-s'au înspre bine viața și moravurile oamenilor?

Cu durere poate face oricine constatarea, că foarte puțin s'au schimbat înspre bine oamenii.

La începutul războiului încă erau mai bune semnele de îndreptare ale oamenilor. Cu drag îmi aduc aminte, cum atunci, la începutul năcăzului, ca la un semn dat se schimbară oamenii înspre bine. Ca la un semn dat uitară oamenii toate micile patimi, răutăți, zavistii și se întâlniră plângând unii cu alții. Ce blânzi, ce întristați, ce evlavioși erau oamenii atunci! Cu câtă stăruință, cu câte lacrimi se rugau femeile pentru soții lor!

Durere însă această schimbare n'a fost statornică, să fi fost statornică poate și necazul acesta de mult ar fi gata. A trecut vremea, au trecut zilele, săptămânile, lunile și pe zi ce a mers a scăzut, a răcit, s'a stins ceea ce se trezise în sufletul oamenilor la începutul războiului. Pe zi ce a mers, omul s'a întors iarăși la rău, la păcat. Adecă omul a tresărit numai, dar nu s'a întors, a plecat numai, dar n'a eșit afară din păcat.

Multe necazuri, întristări au venit peste noi în curs de doi ani. dar viața, moravurile oamenilor, foarte puțin s'au schimbat înspre bine. Aceasta e dovadă, că omul s'a dat cu răul, cu mustrarea lui Dumnezeu. Cu adevărat după cuvântul prorocului Ieremia: «Bătutu-i-am și n'au simțit, zdrobitu-i-am și nu au vrut să primească învățătura, întărită-și-au fețele lor mai mult decât piatra și n'au vrut să se întoarcă». (Ieremia 5, 23).

Da, n'au vrut oamenii să se întoarcă, căci dacă ne vom uita în traiul, viața oamenilor de azi, vom vedea tot aceleași păcate ce erau înainte de război. Vom vedea aceeași pismă, răutate, ură între frați, vom vedea sudalma, beția și alte fărădelegi.

Cu adevărat, mulți dintre aceia, cari stau din mila lui Dumnezeu liniștiți la casele lor, n'au simțit, n'au vrut să simțească mustrarea cerului. Numai așa se poate înțelege, cum de pe lângă alte rele s'au gândit oamenii, că ar fi vremea și de jocuri, desfătări. Așa s'a întâmplat adecă pe unele locuri, că în aceste vremuri de jale și dureri s'au făcut jocuri, desfătări, cu muzică și cu chiote.

Cu durere m'am gândit la sărmanii noștri ostași. Cum se luptă ei, cu dureri, cu chinuri, cu sudori de sânge, iară aici la noi se fac jocuri, desfătări, petreceri!

Cu durere m'am gândit, cum ei sărmanii cad și mor «neplânși și neîngropați» (Ieremia), iară aici oamenii se gândesc și fac păcate și lucruri nevrednice.

(Va urma).

Răsboiul.

Din ultimele rapoarte oficioase despre situația de pe câmpul de război aflăm următoarele:

Frontul dela apus. Armata principalului de coroană din Bavaria, Rupprecht, a avut lupte înverșunate cu trupe engleze, cari după un foc concentric foarte energic de artilerie au intrat în pozițiile părăsite de Germanii retrași în alte poziții, pregătite de mai nainte. Perderile dușmanului au fost mari, dar au avut și Germanii pierderi însemnate. În alt loc, Englezii intrați în pozițiile germane, au fost scoși din ele prin o contraofensivă succasă. Atacurile franceze le-au respins Germanii.

Frontul italian. Evenimente mai însemnate n'au fost. Focul de artilerie e viu pe întreaga linie. Din aeroplane au bombardat aviatorii noștri cu bun rezultat mai multe întocmiri militare dușmane.

Frontul dela est. Armata comandată de Arhiducele Carol a curățit la Orșova malul drept al râului Cerna de dușmani, și luptă cu succes și pe celelalte locuri. Am făcut de nou 1800 prizonieri, cu 23 ofițeri. La Oituz Românii atacă, la Tulgheș Rușii au fost siliți se cedeze câteva înălțimi, iar pe la Iacobenii atacul rusesc a eșuat. În Dobrugea situația e neschimbată. În Macedonia au fost ciocniri mai mici pe șesul dela Monastir.

Germanii au pierdut în luna Octombrie 17 aeroplane în luptele date în aer și au nimicit 104 aeroplane dușmane la diferitele fronturi.

NOUȚĂȚI.

Arhiducele Carol Francisc Iosif, moștenitorul nostru de tron, care până acum avea rangul militar de general de cavalerie și de vice-admiral, a fost înaintat din partea Majestății Sale, Împăratului și Regelui Francisc Iosif I, la rangul de colonel general și de admiral. A mai fost înaintat la rangul de colonel-general, cu ocaziunea avansărilor generale din Noemvrie și Arhiducele Iosif, apoi ministrul ungar de honvezi, Hazai Samu.

Miniștrii în călătorie prin Ardeal. Ministrul președinte, contele Ștefan Tisza însoțit de ministrul de interne Ioan Sándor, vizitează în săptămâna aceasta mai multe orașe ardeleni, în scop de a lua măsuri privitoare la teritoriile bătute de greutățile războiului.

Măsură foarte potrivită. A apărut ordonanța guvernului privitoare la urcarea chiriilor și a abzierii locuințelor. Chiria casei nu poate să fie ridicată mai sus, decât a fost suma cea mai mare plătită pentru locuință în lunile dintre 1 Februarie 1914 și 1 Noemvrie 1916. Abzicerea, până la o nouă ordonanță ministerială, asemenea nu se poate face decât atunci, când chiriasul nu plătește chiria, sau în alte anume cazuri prevăzute în această ordonanță. Contravenienții se pedepsesc cu amendă până la două mii de coroane.

Nu mai e cenzură politică. Guvernul german a hotărât să sisteze cenzura politică. Ziarele Germaniei vor putea de aici încolo să scrie, fără a fi cenzurate, despre orice chestiune politică, despre scopurile războiului și alte afaceri de interes public. De sine înțeles, că lucrurile curat militare sunt supuse și mai departe cenzurii. Avem speranță, că pilda Germaniei o va urma și monarhia noastră, și presa va fi iarăși liberă să se ocupe nesupărată de cenzură cu diferitele apariții politice, sociale și economice.

† Ioan Dragalina, general în armata română, originar din Banat, a fost rănit grav, ca comandant de armată, în luptele date în Carpați, și în urma ranelor primite a decedat.

Se ieftinește medicina. Cetim în ziarul „Az Ujság” din Budapesta, că cu începerea dela 1 Ianuarie 1917 toate medicamentele cumpărate din farmacii vor fi cam cu 50% mai ieftine decum sunt acum. Această reducere de prețuri se face prin ordin ministerial în urma întelegerii luate cu guvernul din Germania, de unde se aduc cele mai multe medicamente.

Procesul lui Kramarz. În Viena s'a început Luni la tribunalul suprem militar pertractarea procesului intentat pentru tradare de patrie deputatului din senatul imperial austriac Dr. Carol Kramarz și altor patru consoți, condamnați totuși la moarte din partea forului prim al judecătoriei militare.

Bilete de legitimație. Informațiuni cu privire la bilete de legitimație pentru călătorie se dau pe seama publicului sibiian la căpitanul Csiby, în strada Harteneck Nr. 52.

Două mii de soldați decorați. Se anunță din Acad. Comand. din Regimentului de infanterie Nr. 33, alcătuit în majoritate din români a trimis primăriei Aradului o scrisoare, în care constată, că numărul regiment a primit până acum în războiul actual două mii de distincțiuni pentru faptele sale bravuroase.

Din secretele antantei. După un articol cenzurat a ziarului Daily Chronicle, puterile din împărăția întelegeri s'au învoit, ca să publice cât mai curând condițiile, sub care voeae să încheie pacea.

Armata poloneză. Din Varșovia se vestește: Comanda militară polonă de de știri, că și-a deschis biroul de înrolare pentru armata polonă. O mare mulțime de voluntari s'au anunțat în prima zi, 14 Noemvrie 1916, la serviciul militar în armata regatului reînființat.

Târgul mare la Mediaș se va ținea în următoarele zile: târgul de vite în 27, iar cel de mărfuri în 30 Noemvrie n.

Refugiați în Rusia. Ziarele din Petrograd scriu, că în Odesa și în Moscova crește tot mai mult numărul refugiaților din România. Grupe nesfârșite de femei și copii trec prin străzile acestor orașe, de unde sunt transportați în interiorul țării rusești și în Siberia. Barbații refugiați și obligați la serviciu militar sunt înregimentăți în armata Rusiei.

Bagajul refugiaților ardeleni. Acei refugiați ardeleni, ai căror bagaj, dat la tren, n'a sosit la destinație, au să se adreseze către gara unde aveau să sosească obiectele predate (lăzi, saci și diverse pachete), arătând exact conținutul și forma lor, sau către direcțiunea căilor ferate de stat, indicând și stațiunea, la care s'a făcut expedarea bagajului. Autoritățile au luat dispoziții, ca lucrurile pierdute cu prilejul refugiației, să ajungă iarăși în posesiunea proprietarilor lor.

Premiile literare Nobel. Academia suedeză s'a hotărât în sfârșit să acordeze premiile literare Nobel din anii 1915 și 1916. Scriitorii distinși de astă dată sunt: francezul Romain Rolland și suedezul Verner Heidenstam. Intre lucrările lui Rolland mai cunoscută este publicația seriei de romane Jean Cristophe, în zece volume. Autorul nu este om politic, trăiește în Elveția, unde a publicat în timpul mai nou numeroase articole, în care ca adevărat poet se adresează nu unui popor, ci tuturor popoarelor, vorbindu-le într-o formă plină de farmec despre pace și iubire între oameni. — Al doilea scriitor premiat, Heidenstam, a scris drame, poezii și romane. În patria sa, în Suedia, este mult cetit.

Avis. La întrebările multe ce ni se adresează, răspundem pe calea aceasta, că da, apare și în anul acesta calendarul arhidiecezan, dar cu oarecare întârziere, pentru că în urma evenimentelor din lunile trecute, când tipografia arhidiecezană a stat închisă, lucrările pentru compunerea și tipărirea calendarului s'au putut începe abia acum. Va apărea deci cam pe la finea anului, cu șematismul obicinuit și cu o bogată și aleasă parte literară.

Nr. 361 M.

CONCURS.

Pentru 4 stipendii disponibile din fundațiunea Ioan și Maria Trandafil de câte 1000 coroane, anume: trei stipendii pentru tinerii studenți din arhidieceza Transilvaniei și unul pentru tinerii din dieceza Caransebeș se publică concurs cu termen de 45 zile dela ultima publicare în organele oficiale «Telegraful Român» din Sibiu și «Foaia Diecezană» din Caransebeș.

Concurenții au a produce următoarele documente:

1. Estras din matricula botezaților, pe care să fie introdusă și adevărta parohului competent, că concurentul și acum aparține bisericii ortodoxe române din patrie.

2. Testimoniu școlastic din anul precedent cu calcul eminent (distins ori foarte bine).

3. Certificat dela direcțiunea institutului public la care studiază concurentul, în care să fie dovedit, că respectivul concurent este înscris ca elev ordinar la careva institut public și frecventează regulat cutare facultate ori clasă superioară în cutare institut mediu (secundar) din patrie.

4. Certificat dela antistia comunală competentă despre starea socială și materială a părinților, precum și despre starea materială a concurentului. Acest certificat trebuie să fie vidimat și de preotul local, ori încât preotul ar fi interesat personal, — de protopresbiterul concernent.

Cererile de concurs astfel instruate sunt a se adresa Consistorului mitropolitan ortodox român, aici la Oradea-mare — Nagyvárad — (strada domnească — uricutca — Nr. 6).

Oradea-mare. — Nagyvárad, — 17/30 Octombrie 1916.

Consistorul mitropolitan gr.-or. român.

Publicațiune.

Comuna Orlat dă în arândă pe calea licitațiunii publice în 3 Decembrie a. c. la 10 oare a. m. ospătăria comunală, pe termen de un an, începând dela 1 Ianuarie 1917.

Prețul strigării: 2000 cor.

Tot atunci se arândează și măcelăria comunală pe anul 1917.

Prețul strigării: 400 cor.

Condițiunile de licitațiune se pot privi în cancelaria comunală.

Orlat, la 15 Noemvrie 1916.

(173) 1-3 Primăria comunală.

Caut

spre cumpărare în cantitate mare

rachiu de prune, drojdii sau trevere,

să fie calitate bună și curată.

Vanzătorii au a se adresa, arătând totodată și prețurile, către firma:

Traian Marian,

Sibiu Strada Turnului Nr. 48
(lângă casarma honvezilor).

(172) 1-3

In editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, in traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, in care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Impărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 5 fileri porto postal.

Revanzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană,**
din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor.,
cu porto postal, 1 Cor. 10 fil.

In „Biblioteca meseriașilor români“

au apărut:

- Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu, prelucrată de T. V. Păcățian) —60
- Nr. 2. I. Ne-troy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca —50
- Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru ceice voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu —60
- Nr. 4. Ioan Lupean: Bucoavnă n'a învâțat și umblă la însurat, sau Vlăduțul mamei —40
- Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierile vieții. Partea I. Carierile economice, industriale și comerciale —60
- Se pot procura dela **Librăria arhidiecezană, Sibiu**.

A apărut

in editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

in care se cuprinde: Rugăciune de dimineața; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeule“, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în coloare roșie și vânată cu 30 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Prețurilor profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corect-punzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din resboi, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la **2 cor.**
2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**
3. Insemnările unui trecător. Crâmpie din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**
4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidiecezană.

A apărut

in editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preaînălțatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religie gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu **15 cor.** scumpindu-se pielea, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **12 cor.** Revanzătorilor se dă rabat **15%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trainică.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **200 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **180 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite cu copcii cu cutie de păstrat **50 cor.**

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, cu copcii **40 cor.**

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

A apărut în editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Incă o țigaretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini. Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adauș. Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **2 coroane**.

Revanzătorilor se dă un rabat de **20%**.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu:**

Protocolul sinodului ordinar

al arhidiecezei gr.-orientale române

din Transilvania

ținut în anul 1915.

Prețul Cor. 120 + 5 fil. porto.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiei, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de **Dr. Pavel Roșca**, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Mitropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania **Ioan Mețianu**.

Revizuirea e făcută pe baza textului ca mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena **I. E. Mesolora**, sub titlul: „*Tā συμβολικὰ βιβλία*“. Atena. 1883.

In aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefață“ revanzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isovoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea“ arhimandritului Filaret Scriban, din preună cu biografia mitropolitului Petru Movilă, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de **2 cor. 50 fil.**

Revanzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut

in editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (474 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieștii Liturghii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai năută de ispovedanie. Învățătura pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cumințături. Rugăciunile după sfânta cumințatură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umiță către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paracelis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Îngerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocașuni. Culegere de rugăciuni la felurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Pascălia până la anul 1960 cu explicare.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și cu gust, în coloare roșie, cu **2 cor.** porto 20 fil. Revanzătorilor li se dă **20%** rabat.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de **Dr. I. Lupaș, Săliște**.

Nr. 16—36

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2—, legat cor. 2-60, porto 20 fileri.